

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 311/06-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla a zo sudcov Jána Auxta a Jána Lubyho v konaní o sťažnosti J. M., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 52/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 C 531/1991 a sp. zn. 5 C 191/1998), za účasti Okresného súdu Stará Ľubovňa, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní sp. zn. 5 C 52/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 C 531/1991 a pod sp. zn. 5 C 191/1998) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Stará Ľubovňa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 52/2004 konal bez zbytočných prietáhov.

3. J. M. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 90 000 Sk (slovom deväťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Stará Ľubovňa p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Stará Ľubovňa je p o v i n n ý uhradiť J. M. trovy právneho zastúpenia v sume 8 682 Sk (slovom osem tisíc šesťstoosemdesiat dva slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. K., K., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 311/06 z 20. septembra 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 52/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 C 531/1991 a pod sp. zn. 5 C 191/1998).

Zo sťažnosti vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľa sa návrhom zo 6. novembra 1991 doručeným okresnému súdu domáhala zrušenia a vypořádania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v uvedenej veci právoplatne skončené.

V sťažnosti sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a súčasne žiadal, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 000 Sk.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. 1 Spr0/571/2006 doručeným ústavnému súdu 18. októbra 2006, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Sťažnosť J. M. je len čiastočne dôvodná, pokiaľ sa sťažuje na prietahy konania.

Vec je skutkovo zložitá, keďže vo veci sa navrhovalo zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam - a to k neexistujúcemu rodinnému domu č. 40, k pozemku mpč. podľa pozemkovej knihy, nie podľa katastra nehnuteľnosti, pričom výmera je uvádzaná v siahách a nie v m². Tento návrh nespĺňal náležitosti riadneho návrhu v zmysle príslušných ustanovení O. s. p., neboli k nemu predložené potrebné listinné dôkazy a petit bol nevykonateľný, keďže rozsudok s navrhovaným petitom by nebolo možné zapísať v katastri nehnuteľnosti. V priebehu konania došlo k viacerým úmrtiam účastníkov konania, v dôsledku čoho bolo potrebné zabezpečiť dedičské rozhodnutia. Do právoplatného skončenia dedičského konania po pôvodnej navrhovateľke bolo dedičské konanie prerušené pre prekážku postupu konania podľa § 107, ale aj podľa § 109 O. s. p.

Prietahy v predmetnej občianskoprávnej veci nastali aj dlhodobou (skoro ročnou) práceneschopnosťou zákonnej sudkyne JUDr. J. D. v roku 2002, ako aj tým, že sťažovateľ si neplnil povinnosti, ktoré mu ukladá O. s. p. - neoznamoval súdu skutočnosti dôležité pre konanie, neoznámil napr. úmrtie odporcu v 1. rade, uviedol napr. len jedného zákonného dediča. Proti rozsudku, ktorým bol návrh zamietnutý, sťažovateľ podal odvolanie po lehote. Spis musel byť predložený Krajskému súdu v Prešove, kde jeho odvolanie bolo odmietnuté. Ďalej sťažovateľ podal odvolanie aj proti uzneseniu o prerušení konania, čím tiež vznikol prietah, aj keď rozhodnutie tunajšieho súdu bolo potvrdené ako správne. Šesť rokov od podania návrhu na pojednávaní prvýkrát uviedol rozhodujúce skutočnosti, ktoré mal uviesť už v návrhu.

Poukazujem na to, že na tunajšom súde okrem predsedníčky súdu pracujú 4 sudcovia, pričom súd vykazuje vo všetkých agendách viac ako 7-tisíc neskončených vecí.

Pri takomto množstve vecí 4 sudcovia nemôžu vybaviť každú vec bez prieťahov, pričom prednostné na súde sa vybavujú väzobné veci, pracovné veci a veci týkajúce sa výživného maloletých detí.

Napokon poukazujem na to, že JUDr. J. D. (spolu s ostatnými sudcami) opakovane mi predkladá písomné upozornenia, že má pridelené neprimerané množstvo vecí. Vzhľadom na to, že takéto neprimerané množstvo majú všetci sudcovia, ktorí pracujú na tunajšom súde, veci nemôžem prerozdeliť.“

K vyjadreniu okresného súdu bola zároveň pripojená podrobná analýza priebehu napadnutého konania vypracovaná zákonnou sudkyňou.

Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 9. novembra 2006 reagoval na vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti, pričom sa v zásade pridržiaval skutočností a argumentov uvedených v sťažnosti, no predovšetkým vyslovil svoje výhrady k obsahu vyjadrenia okresného súdu najmä v súvislosti s nedostatkami návrhu na začatie konania, s podávaním opravných prostriedkov v priebehu konania s existenciou prekážok brániacich postupu v konaní a v otázke iniciatívy pri nariadovaní znaleckého dokazovania.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 52/2004 (pôvodne sp. zn. 5 C 531/1991 a sp. zn. 5 C 191/1998) ústavný súd zistil, že namietané konanie začalo 11. novembra 1991, keď právna predchodkyňa sťažovateľa podala okresnému súdu návrh, ktorým sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

Okresný súd v konaní, ktoré ku dňu vydania tohto nálezu trvá viac ako 15 rokov, vykonal celý rad úkonov, ktoré však neviedli k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa,

keďže konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené a vec sa nachádza v súčasnosti stále na súde prvého stupňa.

Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné vyhodnocovať celý doterajší priebeh konania a upriamil svoju pozornosť okrem neefektívnosti konania (ustanovenie znalcov až po takmer 13 rokoch od začiatku konania) iba na obdobia nečinnosti okresného súdu v priebehu konania, ktoré ústavný súd zistil v čase od 10. júna 1992 do 2. augusta 1993, od 1. februára 1994 do 19. apríla 1995, od 19. apríla 1995 do 3. januára 1996, od 16. septembra 1997 do 15. apríla 1998, od 31. októbra 2000 do 29. októbra 2001, od 12. marca 2003 do 22. septembra 2003 a od 11. februára 2004 do 21. septembra 2004.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania vedeného okresným súdom je návrh na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva nehnuteľností. Tento typ konania patrí do štandardnej rozhodovacej agendy prvostupňových súdov, a preto podľa názoru ústavného súdu nejde o právne zložitú vec. Faktickú zložitosť veci však v tomto konaní nemožno vylúčiť. Z vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil, že v priebehu konania došlo k úmrtiu

viacerých účastníkov, v dôsledku čoho musel okresný súd vyčkať na výsledky dedičských konaní, čo spomalilo priebeh napadnutého konania. Na posúdenie niektorých skutočností bolo potrebné ustanoviť súdnych znalcov z odboru geodézia a kartografia a z odboru oceňovanie nehnuteľností, čo taktiež malo vplyv na dĺžku prebiehajúceho konania. Napriek uvedenému však ústavný súd konštatuje, že viac ako 15-ročné trvanie konania nie je možné ospravedlniť jeho skutkovou zložitou.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní vedenom okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že správanie sťažovateľa ako účastníka konania prispelo v nezanedbateľnom rozsahu k predĺženiu doby prerokovania uvedenej veci predovšetkým v dôsledku nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach návrhu na začatie konania. Okresný súd od samotného začiatku konania považoval petit návrhu za „*nevykonateľný, keďže rozsudok s navrhovaným petitom by nebolo možné zapísať v katastri nehnuteľností*“. Na túto skutočnosť okresný súd upozorňoval sťažovateľa aj jeho právnu predchodkyňu, žiadal o nápravu a predovšetkým opakovane vyzýval (10. júna 1992, 2. augusta 1993, 19. októbra 1995 a 20. septembra 1996) na predloženie „*dedičského rozhodnutia z roku 1946*“, t. j. dokladu osvedčujúceho vlastníctvo k časti nehnuteľnosti (domu), ktorej vyporiadanie bolo predmetom konania. Napriek uvedenému postupu sťažovateľ požadovaný doklad nepredložil a okresný súd návrh v uvedenej časti rozsudkom z 29. januára 1997 zamietol (právoplatne skončené) a vec v časti týkajúcej sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva pozemkov vylúčil na samostatné konanie.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach návrhu na začatie konania (ktoré bránia súdu konať a rozhodnúť vo veci samej) a nerešpektovanie výziev súdu zo strany účastníka konania namietajúceho porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v súdnom konaní patria medzi okolnosti,

na ktoré ústavný súd prihliada pri posudzovaní tvrdenia o porušení označeného základného práva (m. m. I. ÚS 55/02).

K spomaleniu priebehu konania došlo aj v súvislosti s dvoma neúspešnými odvolaniami podanými sťažovateľom. V prvom prípade sa sťažovateľ odvolal proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 C 191/98 z 29. januára 1997, pričom krajský súd uznesením sp. zn. 3 Co 205/97 z 24. júna 1997 odvolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu oneskorenosti a v druhom prípade nebol sťažovateľ úspešný, keď sa odvolal proti uzneseniu zo 14. decembra 1999, ktorým okresný súd prerušil konanie do skončenia súvisiacej dedičskej veci, no opodstatnenosť prerušenia prvostupňového konania, ako už bolo uvedené, potvrdil krajský súd uznesením sp. zn. 3 Co 10/00 z 15. júna 2000. V súvislosti s rozhodovaním o odvolaniach sťažovateľa sa predmetný spis okresného súdu nachádzal na odvolacom súde takmer 1 rok.

Uvedené skutočnosti možno pripísať na ťarchu sťažovateľa a ústavný súd ich zobral do úvahy pri celkovom hodnotení priebehu konania z aspektu posudzovania ich vplyvu na jeho predĺženie a súčasne ich zohľadnil pri ustálení výšky finančného zadosťučinenia.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska existencie zbytočných prierahov hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd poukazuje na to, že predmetom posúdenia je konanie, ktoré začalo 11. novembra 1991, avšak vzhľadom na to, že zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a neobsahuje ustanovenie o spätnej pôsobnosti, relevantné obdobie, v ktorom možno skúmať, či došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48. ods. 2 ústavy, sa začína od 15. februára 1993 (m. m. I. ÚS 52/01, IV. ÚS 387/04). V tejto súvislosti však ústavný súd poznamenáva, že ak aj nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základného práva pred 15. februárom 1993, neznamená to, že pri celkovom hodnotení, či za obdobie, ktoré od 15. februára 1993 uplynulo, došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nemôže tiež zohľadniť stav konania k uvedenému dátumu (IV. ÚS 277/04).

Napriek tomu, že v prevažnej časti priebehu konania bol postup okresného súdu plynulý, na druhej strane sú niektoré etapy konania poznačené neefektívnosťou, no najmä nečinnosťou. Ústavný súd z obsahu spisu zistil nasledovné obdobia nečinnosti:

- od 10. júna 1992 (uskutočnené pojednávanie) do 2. augusta 1993 (výzva právnenému zástupcovi sťažovateľa), t. j. viac ako 13 mesiacov,
- od 1. februára 1994 (oznámenie skončenia dedičského konania) do 19. apríla 1995 (pokyn na vyžiadanie dedičského spisu), t. j. viac ako 14 mesiacov,
- od 19. apríla 1995 (pokyn na vyžiadanie dedičského spisu) do 3. januára 1996 (výzva sťažovateľovi na predloženie dokladu), t. j. viac ako 8 mesiacov,
- od 16. septembra 1997 (prevzatie uznesenia o odmietnutí odvolania posledným účastníkom) do 15. apríla 1998 (nariadenie termínu pojednávania), t. j. takmer 7 mesiacov,
- od 31. októbra 2000 (ohliadka na mieste samom) do 29. októbra 2001 (výzva sťažovateľovi), t. j. takmer 12 mesiacov,
- od 12. marca 2003 (uskutočnené pojednávanie) do 22. septembra 2003 (urgencia upresnenia petitu), t. j. viac ako 6 mesiacov,
- od 11. februára 2004 (ustanovenie súdnych znalcov) do 21. septembra 2004 (urgencia predloženia znaleckého posudku), t. j. viac ako 7 mesiacov.

Spolu obdobie nečinnosti okresného súdu v priebehu konania predstavuje viac ako 5 rokov a 7 mesiacov.

Dôvody, ktorými okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti zo 16. októbra 2006 ospravedlňoval dlhý priebeh napadnutého konania (neprimerané množstvo pridelených vecí jednotlivým sudcom, ich písomné upozornenia na túto skutočnosť adresované predsedníčke súdu, dlhodobá práceneschopnosť zákonnej sudkyne), nemohol ústavný súd akceptovať.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti

za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. Ústavný súd poznamenáva, že nie je možné v žiadnom prípade prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd.

Aj okolnosť dlhodobej práceneschopnosti konajúceho sudcu ústavný súd už hodnotil vo svojej predchádzajúcej judikatúre a v tejto súvislosti uzavrel, že nemôže ísť na ťarchu účastníka súdneho konania a má za následok zbytočné priet'ahy v konaní (m. m. IV. ÚS 137/04, IV. ÚS 178/05).

Ako neefektívnosť a nesústredenosť postupu okresného súdu vyhodnotil ústavný súd tú skutočnosť, že na odborné posúdenie niektorých otázok dôležitých pre rozhodovanie vo veci ustanovil okresný súd znalcov až po takmer 13 rokoch od začiatku konania. Navyše napriek tomu, že ustanovení znalci nepredkladali znalecké posudky a dodatky k nim v stanovených lehotách, okresný súd nevyužil ani v jednom prípade poriadkové opatrenia v zmysle § 53 OSP.

Všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby čo najskôr odstránil ten stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zveruje (vrátane poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP), aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku (napr. III. ÚS 111/01, III. ÚS 56/02).

Napokon ústavný súd v súlade s predchádzajúcou judikatúrou konštatoval, že je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné, aby právna neistota v napadnutom konaní nebola odstránená ani po uplynutí viac ako 15 rokov od jeho začatia (m. m. napr. IV. ÚS 160/03, IV. ÚS 260/04).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 52/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 C 531/1991 a sp. zn. 5 C 191/1998) došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza s'ťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej s'ťažnosti. Okrem iného poukázal aj na to, že v dôsledku neukončenia sporu je obmedzený vo vykonávaní vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, resp. podielom na nich. Ďalej konštatoval, že predmetné nehnuteľnosti nemôže nielen užívať, ale ani zhodnocovať a mať z nich úžitok, pričom uvedené nehnuteľnosti chátrajú.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k jeho porušeniu došlo takým závažným spôsobom, ktorý vyžaduje nielen deklarovanie tohto porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia.

Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 5 C 52/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 5 C 531/1991 a pod sp. zn. 5 C 191/1998), ktorá predstavovala viac ako 15 rokov, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, najmä podiel sťažovateľa na vzniku zbytočných priesťahov, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 90 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. M. K. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2005, ktorá bola 16 381 Sk. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti a písomné podanie vo veci samej z 30. októbra 2006) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon

po 2 730 Sk, t. j. spolu 8 190 Sk. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania režijného paušálu 3 x 164 Sk (§ 16 ods. 3 vyhlášky) boli priznané v celkovej sume 8 682 Sk.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2006